

Dagsordenens enkelte punkter.

1. Generaldirektørens beretning.

Som emne for sin beretning til arbejdskonferencen havde generaldirektøren valgt ældre menneskers beskæftigelse og pension.¹⁾

I beretningen gives først en beskrivelse af aldersudviklingen for befolkningen i hele verden, fordelt på de forskellige verdensdele, og det anføres, at udviklingen tenderer mod, at de ældres andel stiger stærkere end selve befolkningstallet. Med „ældre“ menes i denne forbindelse alle over 60 år. Tilvæksten vil være størst i USA, Europa, Australien og omliggende øgrupper samt Sovjetunionen, medens den kun vil være beskeden i Asien og Afrika. I 1950 var der i hele verden for hver 100 personer i den arbejdsdygtige alder (15 år til 60 år) 12 under 15 år og 64 over 60 år. I dag er de tilsvarende tal 13 og 65 og vil i 1975 være 14 og 69. Der vil således hvile en tiltagende byrde på befolkningen i den produktive alder.

Derefter omtales de problemer og udsigter, der tegner sig for de ældre arbejdere, der er ansat i erhvervslivet. Det påpeges, at forandringer i teknologi, i arbejdsmetoder og i teknik er de vigtigste blandt de faktorer, der har indflydelse på de ældres vanskelige beskæftigelsesforhold; men også den almindeligt forekommende opfattelse, at ældre arbejdere har en forringet arbejdskapacitet og har vanskeligere ved at tilegne sig nye metoder, er blandt de forhold, som har afgørende indflydelse.

Med den foran skitserede aldersudvikling må det forventes, at ældre arbejdere i højere grad vil være udsat for arbejdsløshed, og endog for, at de efterhånden kommer til at udgøre en stigende andel af de langvarigt arbejdsløse, et forhold, som — efter generaldirektørens opfattelse — nødvendig-

gør en særlig indsats med henblik på imødegåelse gennem særlige overgangsordninger og tilpasninger. Der peges i rapporten særlig på muligheder som speciel anti-diskriminationslovgivning, regeringernes beskæftigelsespolitik for egne ansatte, bedre arbejdsanvisning for ældre, omlægning af virksomhedsledelse og den private beskæftigelsespolitik.

Endvidere omtales den del af de ældres liv, som falder sammen med opnåelse af pensionsalderen, og det anføres, at der fra samfundets side gøres for lidt for de mennesker, som er ude over den arbejdsdygtige alder. Der nævnes muligheder som forbedrede alderspensionsydelse, helbredsforanstaltninger, sociale ydelser, bedre beboelse og rekreative foranstaltninger.

Endelig foretages en gennemgang af de vedtagelser, der er truffet af ILOs forskellige organer til sikring og forbedring af de ældres kår, og generaldirektøren slutter redegørelsen med opfordring til konferencen om at medvirke til udformningen af sådanne normer, som giver ILO muligheder for at vedkende sig sit ansvar for problemerne på dette specielle område.

Under konferencens drøftelse af generaldirektørens beretning havde omkring 200 talere ordet. Under denne debat omtaltes dels spørgsmål i umiddelbar tilknytning til generaldirektørens beretning om de ældres specielle problemer og til arbejdsorganisationens virksomhed i det hele, dels karakteristiske træk i udviklingen i enkelte lande.

Det kan herunder nævnes, at udviklingen i Norge med hensyn til alderssammensætningen og de foranstaltninger, der er gennemført på arbejdsmarkedet og på den sociale lovgivnings område, blev belyst ved indlæg af præsidenten for den norske arbejdsdomstol *Bull*.

¹⁾ Beretningen foreligger i oversættelse til svensk med titlen: Arbete og pension på äldre dagar. Eksemplarer kan fås i boghandelen og ved henvendelse til arbejds- og socialministeriernes internationale afdeling, Slotsholmsgade 6. Tlf. Central 2517.